

ZENSKA PRIJETA KOT VDOVA A-TENTATORJA

Pisma, katere se je našlo pri nji, poslana v Pariz za primerjanje s podpisom na ponarejenem potnem listu kraljevega morilca.

PARIZ, 15. okt. — Bolgarska policija je danes aretirala ženo vstaša, o katerem trdijo jugoslovanske oblasti, da je bil morilec, ki je prišel v Francijo s ponarejenim potnim listom kot Peter Kalemene ter v Marseille umoril kralja Aleksandra. Preiskava na domu ženske je odkrila več pisem, katere je njen mož pisal pred dvema letoma macedonskemu vstaškemu voditelju Drangovu. Pisma se je takoj poslalo v Pariz, kjer jih bo policija primerjala s podpisom na potnem listu, ki se ga je našlo v žepu Kalemene, ki je bil pri atentatu sam ubit.

V Melunu v Franciji je bil danes prijeto silvester Chalny, znan tudi kot Malyn in kot Silni, ki je pred nekaj dnevi zbežal v Fontainebleau gozd, kjer se ga je našlo dni zamenjalo. Chalny je bil pred policijo priznal soobčestvo v zaroti, toda podrobnosti niso znane.

Švicar sedaj išče skrivnostno telesovalško lepotic Marie Vuturoch, ki je zarotnikom bajala preiskovalno orožje. V švicarstvu vrši lov za nekim "doktorjem", ki je bil menda zastopnik zarotniške organizacije, potom katere so člani atentatorske družbe delovali.

Oblasti imajo v rokah sedaj poleg Chalnyja še dva moška, ki sta baje zapletena v zaroto. To sta Ivan Rajčič, ki je znan tudi pod imeni Vladislav Beneš in Josep Sever, in pa Zvonimir Prospešil, ki je znan tudi kot Jovan Novak. Poleg teh pa obstajajo še tri moške, ki so: Leon Kramer, znan tudi kot Leon Kvaternik, ki je menda pred večer atentata; dr. Ante Pavelić, ki je menda glavni hrvaške revolucionarne organizacije "Vstašev", ter Gustav Pešić, ki je menda načelnik tabornih hrvatskih vstašev, ki se nahaja na Ogrskem v Jankovcu.

Velika Britanija je prepričana, da je mednarodna napetost zaradi atentata ponehala in da Ligo narodov. Nasprotno pa se čaka, da bo Jugoslavina z ostalih članic male entente preiskavo proti Madžarski, katero se dolži, da je dala na svoji zemlji pribežališče jugoslovanskim ubežnikom, da so tam dobivali zarote proti Jugoslaviji.

Grozdje

Grozdje, mošt in sode dobite iz poznanim Antonu Baraga, 1522 Waterloo Rd. Cene so zelo zmerne.

Doma iz bolnice

Iz bolnice se je vrnila Mrs. Carolina Tushar, 999 E. 63 St. Prijateljice so prošene, da jo obiščejo.

Prestala operacijo

Prejeto je prestala operacijo Mrs. Mary Grmšek, 6211 Glass Ave. Kirurški začasnno še niso dovoljeni.

DELAVSTVO SVARI VLADO PRED RASTOČIMI STROŠKI ZA RELIF

Ameriška delavska federacija svari, da je vse izboljšanje, kar ga je bilo doslej umetno. Opozarja na rastoče dolgotrajne ter povzija k delu za oživiljenje industrije.

WASHINGTON, 14. okt. — Ameriško organizirano delavstvo je danes potom A. F. of L. javno opozarjalo vlado, da preneha sipati ogromne svote denarja za relief, obenem pa pozivlja Rooseveltovo administracijo, da podvzame pozitivne korake, ki bodo prinesli hitrejšo vrtenje industrijskega kolesaja.

V mesečnem poročilu delavske federacije se opozarja, da je narastek narodnih dohodkov za 6 milijard dolarjev pod Rooseveltovo administracijo posledica trošenja vladnega denarja za relief, da pa je dvomljivo, koliko časa se s tem lahko nadaljuje, ne da bi se izpodkopal vladni kredit. Poročilo pravi: "Rastoči vladni dolg je vzrok, da se bižniški krogi obotavljajo podvzeti nova dela, kajti oni vedo, da se bo dolg moralo poravnati z davki. Strah v bižniških krogih je tako velik, da ustavlja napredek okrevanja. Skupni dolgovni zvezni in državnih vlad znašajo danes nič manj kot 45 milijard dolarjev. To je zelo resna situacija in se ne more dolgo nadaljevati, ne da bi izpodkopal vladni kredit."

Kot obstoji položaj sedaj, pravi poročilo, ni pričakovati dosti izboljšanja do spomladi, akoravno se je padanje zaposlenosti tekom poletja začetkom septembra ustavilo. V avgustu je bilo 10,834,000 brezposelnih. Od teh jih je bilo 3,167,000 na direktnem relifu, več kot 2,000,000 jih je delalo na najnujnostnih zveznih napravah, 5,658,000 pa jih je bilo odvisnih na sorodnike, privatno dobroteljnost ali prihranke. Potem poročilo dostavlja:

"Ali bomo kaj storili, da tem ljudem damo zopet priliko, da producirajo bogatstvo, s katerim se bodo sami vzdrževali? Ali pa jih bomo obdržali na relifu ter jih vzdrževali s posojili in davki na bogatstvo, ki ga drugi ustvarjajo? Naša glavna poteškoča je, da ameriška industrija danes ne producira dovolj, da bi mogel ves narod imeti dostojno življenjsko eksistenco."

NEOMEJENO UVAŽANJE ŽGANJA V AMERIKO

WASHINGTON, 14. okt. — Zvezna alkoholna administracija je podaljšala neomejeno uvažanje žganja do 31. dec. Prvotno se je uvažanje vršilo po kvotnem sistemu, katerega pa se je opustilo, da se zniža cena in ker so tuje države protestirale proti razlikovanju pod kvotnim sistemom.

STRAH PRED NOVIM PUČOM V AVSTRIJI

DUNAJ, 15. okt. — Vlada pravi, da je prišla na sled zaroti za komunistično revolto, ki bi se imela začeti nočjo, nakar se je po vsem mestu poslalo policijska in vojaška ojačenja. Strojne puške se je postavilo pred javna poslopja, kolodvorje in na druge strateške postojanke.

V bolnici

V Charity bolnici se nahaja Mr. Victor Grebenc, 19500 Shawnee Ave. Podvrjel se je operaciji. Prijatelji ga lahko obiščejo. Želimo da bi kmalu okrevail!

Truplo Aleksandra Hauptmanna odločno zanikuje obtožbo umora

NEW YORK, 15. okt. — Danes se je tu vršilo zaslišanje z ozirom na zahtevo države New Jersey, da se Bruno Hauptmann izroči oblastim te države, v kateri je proti njemu naperjena obtožba, da je ugrabil in umoril Lindberghovega sina, do čim je v New Yorku le obtožen, da je iz Lindbergha izsilil \$50,000 odkupnine. Ugrabljenje otroka je bilo izvršeno v New Jersey, odkupnina pa je bila plačana v New Yorku. Če bi se Hauptmannu posadilo na zahtevano klop v New Yorku in če bi bil spoznan krivim, bi se ga moglo obsoditi le v dosmrtno ječo, dočim bi v New Jersey moral umreti v električnem stolu, če bi ga porota spoznala krivim obtožbe, da je ugrabil in umoril Lindberghovega otroka.

Governer države New York je že pred dnevi podpisal listino za izročitev Hauptmanna, ampak njegov odvetnik James M. Fawcett je naznanil, da se bo boril proti temu z vsemi legalnimi sredstvi. Pri današnjem zaslišanju je prišlo na dnevni red vprašanje, kje se je Hauptmann nahajal v noči 1. marca 1932. Obtoženec je izjavil, da se je dotično noč nahajal v New Yorku in njegovo izjavo je podprlo tudi več prič, razen njegove žene, ki je ves čas tekom zaslišanja blela in prepala sedela poleg svojega moža.

Hauptmann je bil nad dve uri na izpričevanju, tekoča katerega ga je državni justični tajnik Wilentz neizprosno bombardiral z vprašanji. Ko je bilo zaslišanje končano, je bil obtoženec očividno prepričan, da je zmaga na njegovi strani da je obramba zadostno dokazala, da na večer ugrabljenja ni bil v Hopewellu, kjer se je nahajal Lindberghov dom. Toda njegov odvetnik pravi, da ima še druge priče, ki bodo nastopile za Hauptmanna, ako oblasti iz New Jersey ne odnehajo.

Najbolj senzacijski moment pri današnjem zaslišanju je bil, ko je justični tajnik Wilentz, dramatično kazoval na Hauptmanna, skoro zavpil: "Ali ste umorili Lindberghovega sina?" Hauptmann je planil iz stola ter stoji zagrnel odgovor: "Ne!" "Ali ste napravili lestvo, splezali v sobo in umorili onega otroka?" Hauptmann se je krčevito prijel stola, in zroč prosekatorju naravnost v oči, je zopet zagrnel odločno: "Ne."

To je bilo vse, kar je rekel, toda njegov nastop je bil prepričevalen. Glede odkupnine našlo se je pri njem vsega skupaj \$14,000 — je Hauptmann vztrajal, da mu je denar dal njegov prijatelj Isadore Fisch, ki je potem odšel v Nemčijo ter tam lani spomladi umrl.

PRIZNAL, DA JE SEŽGAL DEKLICO

MT. VERNON, 15. okt. — Lawrence Stone, 24-letni relifni delavec, je danes priznal, da je v basementu neke apartment hiše vtnal v fornex truplo 5-letne Nancu Jean Castigan, ki je skoro popolnoma zgorelo. Moški pa trdi, da je deklico po nesreči ubil, ko se je igrala z njim z žogo, in da je truplo pobasal v fornex v razburjenju, ko je videl, da je mrtva.

DEČEK USTRELL SEBE IN SESTRO

NEISLSVILLE, Wis., 15. okt. — Ko je Fred Hage, 16 let star farmerski deček večerj vstal je rekel materi, da se počuti tako, "da bi najraje koga ustrelil." Malo pozneje je fant ustrelil svojo 8 let staro sestro, potem pa izvršil samomor.

DEČEK USTRELL SEBE IN SESTRO

NEISLSVILLE, Wis., 15. okt. — Ko je Fred Hage, 16 let star farmerski deček večerj vstal je rekel materi, da se počuti tako, "da bi najraje koga ustrelil." Malo pozneje je fant ustrelil svojo 8 let staro sestro, potem pa izvršil samomor.

1,200 mož umira v ogrskem premogovniku

Lastniki so pod pritiskom javnega mnenja obljubili višje plače, ampak boji se, da umirajoči možje ne bodo razumeli, za kaj se gre. Nepopisni prizori v rovih.

ZAPUSTIL ŽENI 100 MILIJONOV DOLARJEV

GREENWICH, Conn., 14. okt. — Nedavno umrl Percy A. Rockefeller je vse svoje premoženje, ki znaša okrog 100 milijonov dolarjev, zapustil svoji ženi, ki je s tem postala najboljša ženska na svetu. Bogatčin, ki je nečak John D. Rockefellerja, st., se ni v oporoki niti z enim centom spomnil kake dobrodelne ustanove. Po smrti žene se bo premoženje razdelilo med pet otrok pokojnega.

SEST KAZNENCEV OBDOJEVIH NA SMRTI

McALESTER, Okla., 14. okt. — Tu je bilo danes šest kriminalcev, ki so izvršili umore za jetniškim ozirom, obsojenih na smrt v električnem stolu.

Stavka poravnana

Stavka delavcev v tovarni American Stove Co., ki je bila odredjena pred par tedni, je poravnana in večerj se je vseh 1200 delavcev in delavk vrnilo na delo. Delavci so stopili v stavko vsled napada neke predelavke na neko delavko v oddelku za enamliranje. Družba je pristala, da se dotično predelavko za dva tedna pošlje na "disciplinarne počitnice", da lje se bo v vsakem departmentu postavilo skrinjice, v katerih bodo delavci lahko pustili pritožbe, ravnatelj tovarne pa ima štirikrat na dan obiskati vsi oddelke v tovarni, da zasliši morebitne pritožbe. Delavci te tovarne so organizirani v uniji, ki spada pod I. W. W.

Glede farnih šol

Clarence J. Brown, ki je republikanski kandidat za gubernerja v Ohio, je večerj posegel v spor glede vprašanja, če so privatne in farne šole upravljene do državne podpore. Brown je tozadevno izjavil: "Osebnim imam največje spoštovanje za posameznike in organizacije, ki pospešujejo izobrazbo izven javnih šol, toda te ustanove so privatne. Denar, ki se nahaja v državnem šolskem skladu, mora rabiti samo za javne šole. Jaz sem brezpogojno proti temu, da bi se javni denar rabilo za podpiranje privatnih ali farnih šol." Kot znano, katoliške farne šole v Ohio zahtevajo podporo od države.

V kolegiju

Boris L. Mrmolja, sin poznane družine Mrmolja, 780 London Rd., se je vrnil v Western Reserve univerzo, kjer bo nadaljeval svoje študije.

"Prijatelji narave"

Klub "Prijatelji narave" ima svoje mesečno sejo v sredo, ob 7:30 uri zvečer v Slov. Domu na Recher Ave.

Žalni govor

V četrtek 18. oktobra ob 4. ure popoldne bo imel prvi odpravnik poslov jugoslovanskega poslanstva v Washingtonu, Mr. Stojanović, žalni govor v spomin kralja Aleksandra, ki bo oddajan preko Columbia radio omrežja.

PECS, 16. okt. — Premogari, ki so bili skozi pet dni in pet noči na lakotni stavki, so danes prišli na površje. Njih žene in otroci so jih pozdravili s histeričnim veseljem. Mnogi so tako oslabele, da so jih morali nositi.

PECS (Fuenfkirchen), Ogrska, 16. okt. — Lastniki premogovnika, v katerem 1,200 mož grozi izvršiti masni samomor kot protest proti neznošnim delavskim razmeram in stradalnim mezdam, so danes sklenili, da ugodijo zahtevam za boljše plače. Storili so to pod protikom splošnega razburjenja med narodom, ki globoko sočustvuje z delavci, ki so na tako tragičen način dramatisirali svojo bedo.

Lastniki so pristali, da odpravijo nedavno mezdno skrcenje, da zvišajo delovni čas iz dveh na tri dni v tednu in da plačajo delavcem nekaj tedenskega bonusa, da se jim pomakotizirali svojo bedo.

Vladni in unijski predstavniki hitijo senkaj, da stopijo z delavci v stiko, v upanju, da bodo ponudbo sprejeli, vendar pa obstoji strah, da je večina mož, ki že pet dni in pet noči niso ničesar zaužili, že tako oslabiljena in uničena, da sploh ne bodo razumeli, za kaj se gre. V takem slučaju se boji, da je neizogibna velika katastrofa.

Nobenega sporočila ni iz premogovnika, kako so možje ponudbo sprejeli ali če se je posredovalcem sploh posrečilo stopiti z njimi v zvezo. Ker se delavskim pogojem ni v celoti ugodilo, je možno, da se bodo najprej posvetovali med seboj, če pridejo izpod zemlje.

Socialistični poslanec Estergalos, ki je bil v premogovniku, pravi, da so prizori, ki jih je videl pod zemljo, tako grozni, da se jih ne da opisati. Nekateri delavci so tovariši privedli iz tramov, da preprečijo izvršitev samomora. Izstradani delavci izgledajo kot živi mrtvi in prijemlje se jih nekakšna masna blaznost.

"Kaj tako groznega še nisem videl v svojem življenju," je izjavil Estergalos. "Za večino mož ni nobenega upanja več." Medtem ko so uradniki družbe apelirali na vlado, da pošlje nova vojaška ojačenja, kajti položaj postaja z vsako minuto bolj strašen, pa so delavci poslali sporočilo, da vsakdo, ki pride doli, bo moral ostati spodaj toliko časa kot oni.

Včeraj so žene in sorodniki obupanec poslali v premogovnik živež, toda lakotni stavkarji so ga vrnilo nedotaknjena.

BALETKI STA SE HOTELI ZASTRUPITI

NEW YORK, 15. okt. — Dve obupani gledališki baletki sta na nekem vogalu ulice Broadway spili strup in le nagli aktivi nekega policaja, ki ju je dal takoj odpeljati v bolnišnico, se je zahvaliti, da nista umrli. Baletki sta se sklenili pokončati, ker sta že dalj časa brez službe.

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

Ustanovljena 1908 Inkorporirana, 1909

GLAVNI URAD: 255 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS
Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:
Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvarlich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Rodolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
William Rus, tajnik, 255 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Miko Kubel, blagajnik, 255 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:
Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

POROTNI ODBOR:
Anton Zaltz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
Mare Mauser, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
Vincent Pugel, 1023 South 56th St., West Allis, Wis.

GLAVNI ZDRAVNIK:
Dr. F. J. Arch, 618 Chesnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

URADNO GLASILO:
"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Va pisma in stvari, tlocse se organizacije, se naj pošlje na naslov tajnika, dimita za Zvezo pa na ime in naslov blagajnika. Priložbe glede poslovanja, finančnega odseka se naj naslavljajo na predsednika nadzornega odbora, priložbe sporne vsebine pa na predsednika porotnega odseka. Stvari tistih, ki se ne udeležujejo in upravnistva uradnega glasila, se naj pošlje naravnost na naslov "ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Zanimive vesti iz stare domovine

Ministvo bodo regulirali.
Ljubljani, da razpiše ponudno delo v skrajšanem roku. Generalni projekt za regulacijo Savinje je odobren v pravnem znesku 32,878,028 Od tega odpade na popravila pred vojno izvršene regulacije nad 8 in pol milijon Din. Delo se bo izvajalo v okviru finančnih omenjenih regulacijskih del pri Ceni kotline s tem, da se odpre in preuredi struga Savinje od Grenarjeve brvi v Polubah pri Celovcu na otroke — berače.

Ljubljani so v prometnih in nekaterih javnih lokalitah postali prava nadlega zanezanostjo, ki beračijo z vso mladinsko urad sociopolitičnega oddelka mestne prireditelji po mestu lov na otroke. Pravijo, da so otroke zajeti predvsem zato, da se brez cigavi so otroci, ki se po ulicah in javnih lokacijah brez vsakega nadzorstva, da se prepriča beračev, ki more dovesti največji starosti. Zajeli so izmed njih je bil celo premožnih starišev. Nekaj so bili stari komaj po 7 let, da jih pošiljajo be-

Zagoneten umor pri Crmošnjicah.
Iz Novega mesta poročajo, da je bil 28. septembra zvečer ustreljen na čuden in do takrat še nepojasnjen način, posestnik in zastopnik zavarovalnice "Dunava" 58 letni France Zabkar, ki ima svojo hišo v Seču pri Crmošnjicah. Zabkar se je isti dan mudil s svojimi prijatelji na lovu v Pakježu in Plešu ter se je ves truden vrnil okrog 5 ure popoldne domov in prinesel ustreljeno divjačino. Umaknil se je v svojo sobico in pritičju in takoj legel k počitku. Okrog 8 ure mu je prinesla mlajša hčerka večerjo, potem so domači še nekaj časa luščili fižol, nazadnje pa so se sami odpravili spat. Kmalu nato so začeli po veži hojo neznanca, ki se je povzpel po stopnicah na podstrežje, stikal po izbi, nato pa se vrnil nazaj do vežnih vrat, ki pa so bila znotraj dobro zaprta. Okrog 11 ure zvečer je odjeknil strel iz gospodarjeve sobe. Domači so spočetka mislili, da oče sam podi s strelivo vasovalce, ker je bil v tem pogledu zelo strog, kmalu nato pa se je pokazalo, da se je v očetovi sobi odigrala tragedija, katere žrtev je postal gospodar, oče 8 otrok. Hči Eliza, ki je spada z materjo v sobi tik zraven očetove sobe je prihitela prva v vežo. Vrata so bila pritrta in je zato stekla v sosedno hišo, kjer gospodarijo njeni sorodniki in brat Erik, ki pa takrat ni bil doma. V hiši so spali tesarji, ki jih je bil pred dnevi najel nesrečni Zabkar. Z nji-

mi se je nemudoma odpravila k bratu, ki je odhitel v Crmošnjice na orožniško postajo in prijavil zločin. Orožniki so se takoj odpravili v Seč in zastražili Zabkarjevo hišo do prihoda sodne komisije. Sodna komisija je kmalu prišla in ugotovila, da je morilec vzel v podstrežju Zabkarjevo lovsko poško. se z njo odpravil v njegovo sobico in iz neposredne bližine oddal strel proti Zabkarju. Zadel ga je prav v obraz. Zabkarju so šibre razmesarile obraz. Kosi mesa, jezik, zobje, brki, vse je odletelo po sobi. Nekaj je obležalo na mizi, drugo pa po tleh. Morilec je pretaknil tudi podstrešeno izbo, razmetal več oblek in eno vzel seboj. Ko je izvršil umor, je pustil puško in obleko pred hišo, nato pa izginil. Po ugotovitvah okoliščin so orožniki aretirali kot nujno osumljenega pokojnikovega sina 26 letnega Franca, ki ni mogel dokazati kje je bil usodno uro. Dognali so, da se je par dni prej France sprl z očetom, ga hotel udariti, nakar ga je oče med prepriro spodil od hiše.

Mati z dvema otrokoma stanuje v svinjaku.
Ob požarni katastrofi, ki je letos zadela Markovčane pri Ptujju, je bila osumljena požigalka neka prevzitarica Marija Strmškova, ki je stanovala v hiši posestnika Pavla Klinca, kjer je imela tudi prevzitek. Strmškova, ki ji koncem konca niso mogli dokazati nikake krivde, je svoj vzitek pri Klincu zaradi nesporazuma prodala ter odšla s svojima dvema otrokoma od hiše. Zivela je nad mesec dni v bližnjem gozdu. Otroka sta komaj leto dni stara in s tema siromakoma je bila mati zunaj popolnoma na prostem. brez strehe. Šele zadnje deževje jo je prisililo, da je zapustila gozd ter iskala zavetja pri dobrih sosedih. Ali dobri sosedje ji strehe niso hoteli dati, ker je pač navzlic nekrivdi sum pri ljudeh vedno strašljiv. Bila je tako prisiljena, da se je zatekla v bližini šole stoječe svinjake, ki so zato hli in brez vsakega okna. Tu si je uredila stanovanje. Upati je, da ji bo običajna še pred zimo preskrbela primernije stanovanje.

Centi je obupal v zaporu.
V ljubljanskih zaporih se je obesil Jože Centi, ki je pred dnevi pobegnil zaeno z ustreljenim Anžujem iz ljubljanskih zaporov, ki so ga pa tudi kmalu izsledili in zajeli. Kakor poročajo, je Centi raztrgal svoj robec in od rjuhe v naglici odtrgal večji ovoj. Nato je pritrtil povodec na železno ograjo pri peči, ga ovil okoli vratu in se vsedel. Sedel je izdihnil. Ko so privedli Joža Cento nazaj v zapore, so ga takoj vtaknili v samotno, disciplinarno celico, ki se nahaja v spodnjih prostorih. Isti dan, ko se je obesil, bi imel priti pred sodnika, kjer bi bil prejel disciplinarno kazen, kakor tri tedne samotne temne celice s poostritvami in morda tudi okove. Brez dvoma je šel raj-

ši v smrt, kot pa da bi prenašal grozote take ječe.

Dva požara v litjskem okraju.
Iz Litije poročajo, da je v nedeljo, 30. sept. zgodaj zjutraj izbruhnil požar na Hočevarjevem hlevu v Spodnjem Hotiču. Ker je vsa stavba iz lesa in slamo krita, je požar hitro opravi svojo delo in je cela zgradba pogorela do tal. Ogenj je opazil sosed Krhlikar ter je zbudil vaščane. S poslopjem je pogorela vsa krma in slama. Po mnenju izvedencev trpi lastnik Končar nad 50,000 Din škodo. Zavarovan je bil za 40,000 Din. Ogenj je bil vsekakor podtaknjen.

Drugi požar pa je izbruhnil isti dan ob 9. zvečer na kozolec posestnika in gostilničarja Avgustina Vrhovca iz Gradca pri Litiji, ki stoji na graškem polju med Kržanom in Premkom. Gasilcem se je posrečilo del kozolca rešiti. Vendar ima lastnik škodo okoli 300 Din, ki je delno delno iz zavarovalnice. Tudi tu je bil ogenj podtaknjen, ker se je ugotovilo, da je bil zažgano nad 4 lato v kozolecu.

Smrt pod lokomotivo.
Posestnik in gostilničar Ivan Volčič iz Vač se je 1. oktobra zjutraj z vozom pripeljal na sejem v Litijo, kjer se je vse dopoldne mudil na živinskem sejmu na polju. Po kosilu se je pa podal v prodajalno litjske predilnice v Gradec kupovat jabolka. Pri prehodu čez železniški tir pri litjskem glavarstvu pa je privozil iz ljubljanske smeri proti Zidanemu mostu brzovlak, ki je nesrečnega Volčiča zgrabil in ga zavlekel kakih 300 čevljev v smeri proti Savi, kjer je z razbito glavo mrtev obležal sredi proge. Stroj mu je dobesedno odtrgal tudi levo nogo. Truplo so spravili v čakalnico litjske postaje, kamor je takoj prišel njegov sin Ivan, ki ima v Hotiču gostilno in trgovino, in je v mrtvecu spoznal svojega očeta. Pokojni Volčič zapušča več sinov, ki so pa razven Ivana vsi v tujini, v Franciji.

Tekmovanje z dimniki v Mariboru.
Maribor ima vedno svoje posebnosti in med take spada gotovo tudi svojevrstna tekma, ki je drugje najbrž še niso imeli, namreč tekmovanje s tovarniškimi dimniki. Dolga leta je bil najvišji dimnik v tovarni Doc-tor in drug. Zadnje čase ga je pa prekosila kar cela vrsta tovarnišev. Najprej dimnik v to-

PODEDLJNE DUŠEVNE LASTNOSTI.
Sloviti švicarski psihiater Bleuler se bavi v nekem članku z vprašanjem, da-li so privzgojene duševne lastnosti podedljive. Pri tem opozarja na primer bernardinskih psov, ki brez dvoma podedujejo nagon za reševanje ponesrečencev v snegu. Prav tako se kaže tudi v novofundlanskih psih in sicer že v nedresiranih mladičih stremljenje po reševanju utaplajočih se oseb. Pri človeku nam ni znano, da bi ostavljal svojemu potomstvu kakšen privzgojeni nagon. Splošne miselne smeri pa se po švicarskem zdravniku podedujejo tudi pri ljudeh in so v teku pokolenj spremenljive.

74 letni stavec se je obesil, ker se ni smel oženiti.
Iz Maribora poročajo, da je odkril lovski čuvaj Franc Paro v gostem grmovju v gozdu tik nad Dravo zadaj za tovarno dušika v Rušah, truplo 74 letnega ukopjenega železničarja Franca Buckmeistra, ki je živel v Rušah pri svoji hčeri. Ze 12. septembra je izginil od doma ter je bilo potem vse iskanje za njim zaman. Buckmeister je visel na nizki veji, da je čisto čepel pri tleh. Vzrok samoumora je bil čisto svojevrsten ter dokazuje, da ni pokojnik ravnal pri pravi zavesti. Kljub svojim 74 leti se je hotel po vsej sili še poročiti. Ker so mu lastni otroci ugovarjali ter mu branili, je šel v smrt.

GROZDJJE — SODI — MOŠT

Kakor vsako leto, tako bomo tudi letos prešali in postregli rojakom z najboljšo kapljico, grozdcem in sodi. Točna in vpljudna postrežba ter zelo zmerne cene. — Se priporočamo.

ANTON BARAGA

15322 Waterloo Road, nasproti Slov. Del. Doma

Praznih stanovanj je manj kot pred par leti; primanjkljaj viden. Kupite sedaj!

1387 E. 65 St. blizu Wade Park Ave. Hiša za eno družino, 5 sob, popolnoma prenovljena. Kiti, gor-nez, garaža, niški davki. Bančna financa — \$2900	1401.3 E. 26 St. 2 družinska hiša. 1 sofe vsako stanovanje in hiša sama zase s 3 sobami, zadaj. Pogojl: bančna financa. — \$3000
396 E. 160 St. Trgovina in stanovanje s 8 sobami; parna gorlota. Pogojl: \$1000 takoj, ostalo \$14 mesečno vključiva' davke — \$4500	
10714 Hampden Ave., blizu Superior od E. 105 St. 8 velikih sob, dvojna garaža, v dobrem stanju. Davki \$61.50 letno. Pogojl: Bančna financa — \$3800	10634-6 Leuer Ave., severno od St. Clair Ave. Dvo hiši po 7 sob vsaka za eno družino; lot 40x150 Pogojl: Bančna financa. — \$4500

The City & Suburban Co.

306-318 Anisfield Building, vogal E. 9th & Huron MAin 1645.

AKO IZVESTE NOVICO,
ki se vam zdi zanimiva, jo sporočite nam, ker bo gotovo tudi druge zanimala. Oglasite se v uradu, pišite ali pokličite telefonično

HEnderson 5811

Lahko sporočite tudi našim zastopnikom:

V St. Clair okrožju:
John Renko, 1016 E. 76 St.
Za Collinwood, Nottingham, Noble:
John Steblaj, 16009 Waterloo Rd.
Za Newburg in West Side:
John Peterka, 1121 E. 68 St.

LIFE'S BYWAYS

HA-HA! WHERE'S ALL THE FISH? I SUPPOSE IT'S THE SAME OLD STORY— YOU HAD THE WRONG KIND OF BAIT— OH—WELL— DON'T FEEL SO BAD ABOUT IT — BECAUSE I SENT ALVIN FOR A CAN OF SALMON RIGHT AFTER YOU LEFT THIS MORNING!

THE PEOPLE ARE ALWAYS SO JOLLY AND FUNNY!!!

KAKO

MORETE PRICAKOVATI ODJEMALCEV, CE JE VASA TRGOVINA NEZNANA?

Oglašajte!

"I Can Work Every Day Now"

If you must be on the job EVERY DAY, take Lydia E. Pinkham's Tablets. They relieve periodic pain and discomfort. If you take them regularly . . . and if yours is not a surgical case . . . you should be able to avoid periodic upsets, because this medicine helps to correct the CAUSE of your trouble.

"I am a factory worker. I was weak and nervous and my stomach and back pained me severely, but since I took Lydia E. Pinkham's Tablets the pains don't appear anymore". — Miss Helen Kolaski, 3906 N. Christiana Ave., Chicago, Ill.

"I took your Tablets for painful periods. My back ached and I had cramping pains. This medicine relieved the pain immediately. I am able to do my work now." — Mrs. C. C. Woodard, Route 5, Box 71, Moulton, Ala.

LYDIA E. PINKHAM'S TABLETS
Ask Your Druggist for the 50¢ size

Sosedov sin

ROMAN

SPISAL JOSIP JURČIČ

"Ali boste drevi kaj časa svetili?"

"To se ve da. — Ali prideš?"

"Gotovo, če le ne umrjem."

"Umrjem. Beži, kdo bi to mislil, dokler je mlad in krepak kot ves svet!"

"Umreti jaz tudi ne mislim še tako naglo, to sem le tako dejal, da gotovo pridem."

"Le pridi."

Razideta se, Franica domu, — Stefan svojem poten na polje.

To je zlata in belegra srebra vredno dekle, mislil si Stefan ter si ne more kaj, da se ne bi še enkrat obrnil ter za njo pogledal. In glej! V istem hipu se je tudi deklica obrnila, da bi za njim pogledala in tako sta se v eni misli, v enem dejanju srečala. Drug pred drugim sta se svoje radovednosti sramovala, deklica se zasmee od daleč sem in Stefan se tudi zasmee.

In smejala sta se ta dva, ne toliko zato, ker bi se jima bilo smešno zdelo, da gledata drug za drugim, ako tudi se dobro znata ter vesta, kakova sta po svoji postavi in po obleki; smejala sta se od veselja ali bogved kakaj.

IX

Ob shodu, ki se je pri bližnji cerkvi praznoval, plesala je Smrekarjeva Franica najrajša s Stefanom, a Stefan skoraj z nobeno drugo. Nekateri ljudje, ki vse vidijo, opazili so tudi to.

Navadno se je Franica ob nedeljah z očetom in materjo k prvi jutranji maši vozila. Kadar se je primerilo, da se je sama s hlapcem peljala ob desetih k maši, skočil je skoro vselej kje med potom Stefan na voz in ni bilo videti, da bi bila Smrekarjeva hči nevoljna zaradi tega. Ljudje so opazili tudi to in še mnogo enakega ter so dejali, da vse te malosti ne morejo, biti brez razloga.

Naravno je torej, da sta naposled tudi ona dva spregledala, spoznala se, povedala si, kar si je že milijon gorečih sre povedalo v tih uri, v objetju najvišje sreče.

In tačas, ki sta si obljubila ljubezen in zvestobo do smrti, nista mislila na bodočnost, nista gledala zaprek, ki bi se utegnile grnadi proti njuni zvezi, ni jima bila v skrbi volja ali nevolja roditeljev niti ne vsega sveta. Čutila sta, da sta edina, čutila, da se hrepenenje enega srca zliva v drugo srce ter da objemata ljubljenje vsega, kar je in bo ljubilo.

Ljubezen ne števil. Trenotka se držeč, pije srečni človek z vso dušo sladki požir, in blagor mu, ako uživa zdanjosti dar ter ne da bridkosti kaliti veselja in ako utopi spomin tega, kar utegne priti grenkega, saj — grenkobe nas ne pozabijo ter pridejo še prerade, mislimo nanje ali ne mislimo!

Počasi pa le vstane pomislek, pravega veselja sovražnik. Pač je moralo obema na um priti, da se jima upanje ne smeje. Franica je znala svojega očeta, ni ji bilo lahko misliti, da bi kdaj hotel imeti Brašnarjevega sina za zeta; Stefan se tudi ni mogel motiti.

Čutila sta oba, da jima ta brezupnost kali veselje, zatorej nista, kakor da bi se bila zmešala, dolgo o tem govorila. Boječ se, da ne bi iz razglašene skrivnosti njune ljubezni kaj kvarnega izviralo, ogibala sta se na očitnih krajih govoriti med seboj.

Tako se med svetom precej

terino vprašanje: "Zakaj mi ljudje miru ne dajo!"

Mati je rada verjela, da ta in vsi drugi dvomni odgovori pomenjajo; ni res, kar se govori.

"Pazi se," reče mati, "ogiblji se, da te ljudje v besedo in v jezike ne dobodo. S poti mu pojdi, kjer mu moreš, njemu in drugim takim. Jaz ti ne bom prepovedovala govoriti s tem ali onim, kar je pošteno in prav; niti nečem, da bi bila sama svoja in topasta, pa da bi se ne hotela meniti, naj boše s katerim je. Veselega človeka je še Bog vesel. Pa saj ti menda ni treba zabijevati, saj si pametna dovolj, ter sama veš, da moraš vedno Boga pred očmi imeti in pri vsaki reči pomisliti, kaj bi oče dejal, ako bi to in to vedel. Zmerom smo te prav učili, doma in v šoli si slišala, da mora otrok tako delati, kakor oče in mati hočeta."

Hčeri stopijo solze v oči. V izbici je bilo malo svetlo, brleča sveča ni bila odtrnena, mati teh solz ni opazila.

"Sama sebe se najbolj pazi," reče mati dalje. "Dokler je človek mlad, ne pomisli in lahko se mu spesne. Saj veš, kaj mislim. Glej Podselka Jerička..."

"Mati!..."

"Le molči, le molči! Jaz se zate ne bojim, ali moram se bati. Hočem ti le reči, da moraš moliti za pravo čednost. Jaz ti verjamem, da ni nič, kar ljudje govorijo, pa pomisli, kaj bi oče rekel, ako bi kaj bilo, ako bi samo slišal to govorico! Glej, koliko si oče prizadeva, koliko trpi in skrbi ponoči in podnevi! Za koga drugega, če ne zate? Saj imava samo tebe na svetu."

Ta misel ženiči zbudil spomin na njene zgodaj pomrle otroke, in tiho začne jokati. Deklica se ji oklene okrog vratu in tudi njej teko solze, a sirota si ne upa povedati, zakaj.

"Ti boš meni in očetu na starost edino veselje in si nama že zdaj. Zato delaj zmerom očetu po volji, napak te ne on more učiti."

Stefana je prej vse rado imelo; a zdaj so jeli tu in tam zabavljati nanj ter ga smešiti. — Zdelo se jim je neumno in prevzetno, da misli na Smrekarjevo hčer.

X.

V hišo k Smrekarjevem je zahajala stara ženica, ki je brez gotovega domovja ob palici lazila, in povsod znana, preživela nekaj dni v tej, nekaj dni v oni hiši. Ker je vedela mnogo povedati pa ker je časih tudi pomagala delati, imela je jo mati Smrekarica zelo rada, dokler ji ni s preveliko postražnostjo nekaj prišla povedat, da gleda Brašnarjev Stefan za Franico.

Kdor materi otroka toči, težko se ji kedaj prikupi. Mati Smrekarica je videla, da ženica sicer skrivnostno, pa s pravim veseljem pripoveduje, kaj ljudje govore, in mislila si je, da je gotovo to reč že tudi drugje pripovedovala, reč, katera nazadnje utegne še neresnična biti.

"Kaj takega mi ni treba nikoli več pripovedovati, kar jeziki uganejo o naši hiši," reče mati.

"In če bom kdaj slišala, da boš koga naših obirala pri nas ali kjer si boš, ne prikaži se mi več v hišo."

Beračica, ki se je menila s to važno pošto materi Smrekarici jako prikupiti, odide preplašena iz veže in dalje po vasi.

A skrbljiva mati je vendar premišljala ves dan to, kar je zvedela. Dozdevalo se je zvedeni ženi, da se je Franica res nekako spremenila v poslednjem času. Utegnilo bi resnično biti.

Zvečer gre v hčerino kamro, sede na posteljo k njej in začne pripovedovati, kaj je slišala. Bolj ostro, nego je bila njena navada govoriti s hčerjo, vpraša, če je to res. Deklica bi ji bila rada resnico povedala, materi, pa sicer nikomur več; ali ni mogla, bala se je! Mislila je: zdaj še ne! ter odgovori na ma-

"Možiti se me ne silite," šepetaje dekle.

"Ne bova te silila pa nič ne misli, da je to tako hudo, le počakaj, vse pride zlepa in počasi," odgovori mati nasmešljivi se, vstane in med vrati reče: "Le bogu se priporoč pa zaspi! Oče težko da bi nocoj domu prišel. Bog daj, da bi se kaj ne primerilo na poti!"

Rekši zapre duri za seboj, a dekle se razpravi, ugasne luč in zleze v posteljo. Dolgo ihtit pod odoje in zaspati ne more.

Zdajci, že precej pozno, nekdo na lahko potrka na okence. Ve, kdo je, pa danes ne misli vstati, ne odpreti okna, danes ne ter nikoli več ne, dasi tudi njej srce glasno tolče. Saj je greh delati proti volji tako dobre matere. Dolžnost prepoveduje, poslušati glas lastnega srca. Spoštovanje materine besede naj ukroti čut, zadušiti klic ljubezni!

Še enkrat potrka ter njeno ime tiho zakliče. Ne, ni mogoče zatajiti se; Bog, ki je človeku čuteče srce ustvaril, naj odpusti! Še enkrat bo govorila ž njim, povedala mu, kaj je mati rekla, in potem — morda ne več.

Vstane, okno odpre. Stefan stoji pri zidu. Ko ga vidi v mraku pred seboj, zginejo vsi storjeni nameni, pada mu roko in začne se šepetanje.

Ko dokonča deklica svoje pripovedovanje o materi, stoji Stefan nekaj časa nem ob zidu. Naglo pa seže v žep in ji poda nekaj v roko.

"Kaj je?" vpraša deklica.

"Prstan, ki si mi ga dala, ko sva enkrat v semenj šla. Tvoja mati prav govore, jaz se ti moram umakniti, — daleč, daleč proč!"

"Kaj boš?"

"Na vojsko šel, po svetu, — nikdar ne pridem več v to vas!"

"Ne, za Boga ne! Na prstan nazaj, jaz ga ne vzamem."

"Imej ga! daj ga drugemu, jaz ga ne smem imeti!"

"Če ga ne vzameš nazaj, vržem ga skozi okno v travo, naj

se izgubi v zemlji za vselej! Nikdar ne bom več vesela. Iz moje roke ne bo nikoli nihče in tega, ni drugače prejel, samo ti! — Češ?" — In Stefan zopet vzame prstanek nazaj.

XI.

Pred pustom, ob času splošnih ženitovanj, jeli so se zopet bolj pogosto snubači shajati v Smrekarjevo hišo. Povpraševal je zopet Pogreznikov Peter, oglasil se je županov sin iz bližnje fare in več drugih bogatih kmetijskih sinov se je prišlo ponujati za zeta.

A najimenitnejši je bil ter naj več govoric je napravil mlad, bogat usnar, ki se je bil nasešil v veliki hiši pri cesti. Nosil se je po mestno, opravljen je bil po

gosposki, govoril je več jezikov, bil je lep, sladkih besedi, krotak pohleven in prijazen, da ga je vse hvalilo. Govoril je posebno rad z materjo Smrekarico ter se ji takoj tako prikupil, da bi mu bila naravnost dala hčer. Zanj je bilo že zanimljivo in častno, da bi njena hči dobila moža, ki je bil bogat in učen, gosposki in zveden po svetu.

"Naša Franica se mora zdaj precej možiti, dokler je mlada. Kadar bo že bolj v letih, ne bo več tako," reče mati Smrekarica možu Antonu, ko sta bila nekaj sama v hiši ter je ona nekaj šivala, on pa s pipo v ustih gori in doli hodil.

"Nu, saj se jaz ne branim," odgovori Anton.

"Dobiti mora moža, ki jo bo rad imel in ki naju ne bo mučil čeval na starost, — katerega, ki ima dobro naravo."

"Saj babe imate nos tudi obber, le izberite ga," reče Anton.

"Pogreznikov sin je preskopen pretrd. Taki niso pridni."

"Ne? Zapravljivi so pridni in mehkuži kali!"

"Vrhniščakov sin bi k hiši prinesel denar, ki pravijo da ni ves po pravici dobljen; podlej bi ne bilo božjega imena pri hiši, šteje magi dalje."

(Dolge prihodnje)

DOES YOUR BREATH OFFEND? — PROBABLY

Many attractive persons are not welcomed at social gatherings because their breath is bad. Don't be one of them. Make sure that your breath is sweet and inoffensive by gargling with Listerine. It combats infections in the mouth, checks infection and instantly destroys odors. Lambert Pharmaceutical Company, St. Louis, Mo.

LISTERINE ends halitosis

WEAK AND SKINNY MEN, WOMEN AND CHILDREN

Saved by new Vitamins of God Liver Oil in tasteless tablets. Pounds of firm healthy flesh instead of bare scraggy bones! New vigor, energy instead of tired listlessness! Quiet nerves! That is what thousands of people are getting through scientific discovery—the little sugar coated tablets concentrated in God Liver Oil Tablets without any of its bitter, objectionable taste!

McCoys' God Liver Oil Tablets are the only simple work wonders. A little boy of 10 years old, who had been suffering from a cough and cold for 3 months, gained 3 lbs. the first week and 2 lbs. each week after. A year ago he could not eat or sleep after being sick all his health back and gained 10 lbs. in a month.

You simply must try McCoys' God Liver Oil Tablets. Remember if you don't gain at least 2 lbs. firm healthy flesh in a month get your money back. Demand and get McCoys' God Liver Oil Tablets. Approved by God Liver Oil Institute. Retest. Retest. Retest. Insist on the original McCoys' there are none better.

Use only one level teaspoonful to a cup of flour for most recipes. Manufactured by Baking Powder Specialists who make nothing but Baking Powder.

KC BAKING POWDER

Same Price Today as 44 Years Ago

25 ounces 25¢

Double Tested! Double Action!

MILLIONS OF POUNDS HAVE BEEN USED BY OUR GOVERNMENT

TELLS HOW SHE TOOK 4 INCHES OFF HIPS

7 INCHES OFF WAIST

In 40 days by taking Kruschen's Salt. Mrs. Helga Blough took 4 inches off her hips, 3 inches off her bust and 7 inches off her waist. She writes: "I haven't been so young in 40 years."

Build up glorious health and acquire clear skin, bright eyes, energetic vivaciousness. To feel it—take a half teaspoonful of Kruschen's Salt in a glass of water every morning before breakfast and after every meal. The results will be apparent in a few days. One jar lasts 4 weeks and costs but a trifle at any drugstore. Write for a free trial. Money back if not satisfied.

"O, Gee! Grandma's Walking Downstairs"

Sold by Drugists

Use WELDONA Tablets

Write for FREE fully illustrated book, "History of WELDONA" chapter discussing terms of cooperation. WELDONA CO. WELDONA CO. WELDONA CO. Desk 7, Atlantic City, N. J.

KAJ SE JE ZGODILO

Novice o dogodkih doma in po svetu dobite dnevno v Enakopravnosti 6231 ST. CLAIR AVE. Henderson 5811

Raising the Family

INTERNATIONAL CARTOON CO. N.Y.